

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2017-12-15
Besvaras senast
2018-01-19

Till statsrådet Tomas Eneroth (S)

2017/18:287 Körkort för diabetiker

För att få lov att ta och behålla körkort i Sverige måste den enskilde uppfylla krav om medicinsk lämplighet. Kraven ställs för att säkra en god trafiksäkerhet och handlar bland annat om syn, hörsel och andra hälsoaspekter som är viktiga i trafiken. Särskilt höga krav ställs för att få körkortsbehörighet för tyngre fordon och för fordon som framförs i yrkestrafik, såsom taxi. Dessa krav regleras övergripande i körkortslagen (1998:488), körkortsförordningen (1998:980) och mer i detalj i Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om medicinska krav för innehav av körkort m.m. (TSFS 2010:125).

Det är naturligtvis oerhört viktigt att värna trafiksäkerheten, och därför är körkortslagens bestämmelse om att ”körkortstillstånd får meddelas endast till den som med hänsyn till sina personliga och medicinska förhållanden kan anses lämplig som förare av ett körkortspliktigt fordon” central. I dag finns dock problem med hur denna bestämmelse tillämpas av ansvariga myndigheter. Transportstyrelsens föreskrifter är delvis förlegade och schablonmässigt utformade och ger i vissa fall inget eller litet utrymme för individuella bedömningar av den enskildes lämplighet. Ett tydligt exempel på detta är regelverket för körkortstillstånd och körkortsinnehav för diabetiker.

Diabetiker med insulinbehandling är med Transportstyrelsens nuvarande regelverk i princip förhindrade att inneha körkort med behörigheterna C, CE, D, DE eller taxiförarlegitimation. Detta motiveras av att en diabetiker med insulinbehandling löper risk att drabbas av hypoglykemi, det vill säga lågt blodsocker, vilket i allvarliga fall kan leda till medvetslöshet. För den med diabetes typ 2 kan nämnda högre behörigheter ges efter en individuell prövning och förutsatt att den enskilde då anses ha förmåga att känna varningstecken på akut hypoglykemi eller aldrig har haft det, och om den enskilde genomför egenkontroller av blodsocker. För typ 1-diabetiker finns med dagens regelverk ingen möjlighet till undantag. Det spelar ingen roll hur god blodsockerkontroll en person med typ 1-diabetes än har. Någon individuell prövning görs inte. Körkort för högre behörigheter ges schablonmässigt helt enkelt inte till typ 1-diabetiker. För den enskilda kan detta upplevas som ett allvarligt ingrepp i den personliga integriteten, och det kan även påverka möjligheten till arbete och egen försörjning.

En person som drabbats hårt av Transportstyrelsens nuvarande regelverk är Jan Rundqvist från Åryd i Växjö kommun, som Smålandsposten skrev om den 9

december. Rundqvist har kört taxi sedan 1994 men fick sin taxilegitimation indragen när han fick sin diabetes diagnostiserad som LADA vilket är en form av typ 1-diabetes. Till Smålandsposten säger Rundqvist ”Jag känner mig orättvist behandlad. Man kan bli akut illamående som chaufför och behöva stanna bilen, men man får ha kvar sina legitimationer. Jag har alltid koll på mitt blocksocker, matlåda i bilen och dextrosol i fickan ifall det skulle hända någonting.” Rundqvists frustration är enkel att förstå. Han har förlorat själva förutsättningen för sitt arbete, sin taxilegitimation, och detta utan att ha fått sin individuella lämplighet prövad. Det kan knappast vara rimligt.

Behandlingen av diabetes har utvecklats snabbt de senaste åren med bland annat system för kontinuerlig glukosmätning (så kallad CGM) och avancerade insulinpumpar. Med hjälp av dessa system kan den enskilde diabetikern ha mycket god kontroll på sitt blodsocker och undvika hypoglykemi. Det finns bland annat system som varnar om glukosnivån understiger en viss nivå och insulinpumpar som bromsar insulintillförseln om glukosnivån sjunker för lågt. Dessa moderna hjälpmedel tar dock Transportstyrelsens bestämmelser inte i beaktande.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga statsrådet Tomas Eneroth följande;

1. Är statsrådet beredd att ta initiativ till en förändring av regelverket rörande körkortstillstånd och körkortsinnehav så att individuell prövning alltid görs för den som behandlas med insulin och som har eller har sökt högre behörighet?
2. Är statsrådet beredd att ta initiativ till en förändring av dagens regelverk rörande körkortstillstånd och körkortsinnehav så att moderna behandlingsformer och hjälpmedel i högre grad tas i beaktande när körkortsinnehav prövas?

.....
Johan Hultberg (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders